

Framing the Universe: Cosmography and the “Discourse on the Frame”

in Traiphum Phra Ruang

(เรื่อง)สร้างกรอบจักรวาลวิทยา: อ่านไตรภูมิด้วยแดริตา

ดร. น้ำผึ้ง ปัทมะกลางคุณ

บทคัดย่อ

ในหนังสือชื่อ *The Truth in Painting* ซึ่งตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 1987 จาก แดริตา (Jacques Derrida) ได้กล่าวถึง “วาทกรรมเรื่องกรอบ” (discourse on the Frame) ว่าคือ “วาทกรรมเรื่องการทำหนดขอบเขตระหว่าง “ภายใน” และ “ภายนอก” ของงานศิลปะ” (“a discourse on the limit between the inside and outside of the art object.”) ถึงแม้ว่านิยามที่แดริตาให้นี้จะมุ่งเน้นที่ทัศนศิลป์เป็นหลัก แต่ความคิดเกี่ยวกับ “วาทกรรมเรื่องกรอบ” ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ภาพของจักรวาลตามคติทางพุทธศาสนาและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง “ภายใน” และ “ภายนอก” ตามที่ปรากฏอยู่ในภาพของจักรวาลนั้น ในบทความวิจัยนี้ ผู้เขียนจึงได้นำความคิดดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาวรรณคดีไทยเรื่อง *ไตรภูมิพระร่วง* เพื่อชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนในการสร้างภาพจักรวาลของวรรณคดีเรื่องนี้ ดังที่ปรากฏใน *ไตรภูมิพระร่วง* ภาพของจักรวาลถูกบรรยายในลักษณะของจักรวาลที่เป็นระบบปิด กล่าวคือ องค์ประกอบทุกอย่างของจักรวาลถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน “ภายใน” กรอบของจักรวาล อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการระบุไว้ใน *ไตรภูมิพระร่วง* เช่นกันถึง “โลกันตนรก” ซึ่งเป็นนรกเพียงแห่งเดียวที่อยู่ “ภายนอก” กรอบจักรวาล การปรากฏอยู่ของโลกันตนรกจึงก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อระบบของจักรวาล ผลกระทบนี้มีได้จำกัดอยู่เพียงแคในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโลกันตนรกกับจักรวาล แต่ยังคงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องความสมบูรณ์ของจักรวาลและเรื่องการทำหนดขอบเขตหรือ “กรอบ” ของจักรวาลด้วย

Abstract

In *The Truth in Painting* in 1987, Jacques Derrida describes a "discourse on the frame" as "a discourse on the limit between the inside and outside of the art object". Although this definition primarily aims at the visual arts, it could be applied to a Buddhist cosmography and the interplay between the inside and the outside in the depiction of the universe. Focusing on *Traiphum Phra Ruang*, a Thai Theravada cosmological text, the paper attempts to demonstrate an intriguing design of this text in creating an image of a Buddhist universe. As illustrated in the *Traiphum*, the Buddhist universe is constructed as an enclosed system in which elements are clearly defined and framed. But since the *Traiphum* also mentions another hell called the Lokanta hell that is situated "outside" the universe, the image of a clearly defined unit of the universe becomes disrupted. With the presence of the Lokanta hell, the *Traiphum's* universe becomes a unit in which the notions of boundary and even the totality of the universe itself are all put in question.